

Sporcu Çocuklarda Helikopter Ebeveynlik ve Benlik Saygısı: Cimnastik Branşı Örneği

Mustafa Soner YÜCE¹, Bayram KARAKUŞ², Ahmet Tayyip ÖZTÜRK³, Ayşe Nur BEBEK⁴, Kenan KOÇ⁵

¹İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi. <https://orcid.org/0000-0001-7896-6073>

²Erciyes Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü. <https://orcid.org/0000-0002-1732-121X>

³Erciyes Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi. <https://orcid.org/0009-0000-8241-9689>

⁴Erciyes Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü. <https://orcid.org/0009-0001-2698-9289>

⁵Erciyes Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi. <https://orcid.org/0000-0002-1459-2655>

To cite this article/ Atf için:

Yüce, M. S., Karakuş, B., Öztürk, A. T., Bebek, A. N., & Koç, K. (2025). Sporcu çocuklarda helikopter ebeveynlik ve benlik saygısı: cimnastik branşı örneği, *Uluslararası Bozok Spor Bilimleri Dergisi*, 6(3), 67-79.

Özet

Bu araştırmanın amacı, cimnastik sporcularında algılanan helikopter ebeveynlik tutumu ile benlik saygısı düzeyleri arasındaki ilişkiyi belirlemek ve bu değişkenleri çeşitli demografik faktörler açısından incelemektir. Araştırma, nicel araştırma yöntemlerinden ilişkisel tarama modeli çerçevesinde yürütülmüştür. Çalışmanın örneklemini, Kayseri ilinde cimnastik sporu yapan ve tesadüfi örnekleme yöntemiyle seçilen 93 gönüllü birey oluşturmaktadır. Veri toplama araçları olarak araştırmacı tarafından hazırlanmış kişisel bilgi formu, Yılmaz (2019) tarafından geliştirilen “Algılanan Helikopter Ebeveyn Tutum Ölçeği” ve Rosenberg (1965) tarafından geliştirilen, Gökdemir ve Ekşi (2023) tarafından Türkçeye uyarlanan “Çocuklar için Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeği” kullanılmıştır. Elde edilen veriler SPSS 26 istatistik programı aracılığıyla analiz edilmiştir. Araştırma bulgularına göre, ebeveynlerin boşanma durumuna göre benlik saygısı düzeylerinde anlamlı bir farklılık tespit edilirken; cinsiyet, yaş, spora katılım süresi, kardeş sayısı ve aylık aile gelir düzeyi değişkenlerine göre helikopter ebeveynlik tutumu ve benlik saygısı arasında anlamlı bir farklılık saptanmamıştır. Ayrıca, anne ve baba helikopter ebeveynlik tutumları ile benlik saygısı arasında negatif yönde ancak istatistiksel olarak anlamlı olmayan ilişki belirlenmiştir. Sonuç olarak, spora katılım süresindeki artışın bireylerin benlik saygısını güçlendirirken ebeveynlerin aşırı korumacı tutumlarını azaltma yönünde işlevsel bir etkiye sahip olduğu; bu bağlamda, sporun sürekliliğinin bireysel özerklik ve psikososyal gelişimi destekleyen önemli bir unsur olduğu söylenebilir.

Anahtar kelimeler: Benlik Saygısı, Cimnastik, Helikopter Ebeveynlik

Helicopter Parenting and Self-Esteem in Young Athletes: The Case of Gymnastics

Abstract

The aim of this study is to examine the relationship between perceived helicopter parenting attitudes and self-esteem levels among gymnastics athletes and to analyze these variables in relation to various demographic factors. The research was conducted within the framework of the relational survey model, one of the quantitative research methods. The study sample consisted of 93 voluntary participants engaged in gymnastics in the province of Kayseri, selected through a random sampling method. Data were collected using a personal information form prepared by the researcher, the “Perceived Helicopter Parenting Attitude Scale” developed by Yılmaz (2019), and the “Rosenberg Self-Esteem Scale for Children,” originally developed by Rosenberg (1965) and adapted into Turkish by Gökdemir and Ekşi (2023). The data were analyzed using the SPSS 26 statistical software package. According to the findings, a significant difference was observed in self-esteem levels based on parental divorce status; however, no significant differences were found in helicopter parenting attitudes or self-esteem levels according to gender, age, duration of sports participation, number of siblings, or monthly family

income. Furthermore, a negative but statistically insignificant relationship was found between maternal and paternal helicopter parenting attitudes and self-esteem. In conclusion, the increase in the duration of sports participation appears to strengthen individuals' self-esteem while reducing parents' overprotective tendencies. In this context, sustained participation in sports can be considered an important factor supporting individual autonomy and psychosocial development.

Keywords: Gymnastics, Helicopter Parenting, Self-Esteem

GİRİŞ

Ebeveynlik, anne ve babaların çocuklarının fiziksel, duygusal, zihinsel, sosyal ve ahlaki gelişimlerini desteklemek amacıyla sergiledikleri tutum ve davranışların bütünüdür (T.C. Aile, Çalışma ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, 2017). Bireyin yaşam boyu gelişiminde aile ortamı ve ebeveyn tutumları belirleyici bir etkiye sahiptir (Arslan ve Kıral, 2022). Son yıllarda dikkat çeken ebeveynlik yaklaşımlarından biri “helikopter ebeveynlik”tir. Bu kavram ilk olarak 1969’da Haim Ginott’un danışanının ifadesiyle ortaya çıkmış, Cline ve Fay (1990) tarafından çocuklarının yaşamına aşırı müdahale eden, koruyucu ve planlayıcı ebeveyn davranışları olarak tanımlanmıştır.

Helikopter ebeveynler; çocuklarının sorumluluklarını üstlenme, karar alma süreçlerine müdahale etme ve hata yapma fırsatlarını sınırlama eğilimindedirler (Kwon, Yoo ve Bingham, 2016). Bu tutumlar genellikle iyi niyetli görünse de uzun vadede çocuğun özgüven, karar verme ve problem çözme becerilerini olumsuz etkileyebilmektedir (Tepebaş ve Poyraz, 2024). Araştırmalar, helikopter ebeveynliğin kimlik gelişimini engelleyebileceğini, bağımlı ya da narsistik kişilik eğilimlerini artırabileceğini göstermektedir (Padilla-Walker ve Nelson, 2012; Wang vd., 2023).

Benlik saygısı, bireyin kendini değerli, yeterli ve saygıdeğer hissetme düzeyini ifade eder ve kişilik gelişiminin en temel göstergelerinden biridir (Rosenberg, 1989). Çocuğun benlik saygısı, büyük ölçüde ebeveynlerin tutumlarıyla şekillenir. Destekleyici, kabul edici ve sevgi temelli ebeveyn yaklaşımları benlik saygısını güçlendirirken; aşırı koruyucu, eleştirel ya da denetleyici tutumlar bu gelişimi zayıflatabilmektedir (Byrne ve O’Brien, 2014). Yüksek benlik saygısına sahip bireyler kendilerini gerçekçi biçimde değerlendirir, güçlü yönlerini fark eder ve yaşamları üzerinde kontrol hissi geliştirirler. Buna karşılık düşük benlik saygısı; özgüven eksikliği, sosyal çekingenlik, başarısızlık korkusu ve kararlarda bağımlılıkla ilişkilendirilmektedir (Stan, 2018). Bu nedenle, ebeveyn tutumlarının çocuğun benlik gelişimi üzerindeki rolünün incelenmesi büyük önem taşımaktadır.

Çocuğun gelişiminde etkili olan önemli unsurlardan biri de spordur. Spor; fiziksel gelişimin yanı sıra ruhsal dayanıklılık, özgüven, benlik saygısı ve sosyal uyum gibi alanlarda da destekleyici bir rol oynar (Eyüboğlu ve Eyüboğlu, 2022). Spor ortamları, çocukların disiplin, sorumluluk bilinci ve baş etme becerilerini güçlendirmekte; aynı zamanda ebeveynlerin çocuklarının performans ve başarı süreçlerine ilgisini artırmaktadır. Ancak bazı durumlarda bu ilgi, destek sınırlarını aşarak aşırı müdahaleci tutumlara dönüşebilmektedir.

Alan yazında sporcu örneklemini üzerinde helikopter ebeveynlik tutumu ile benlik saygısı arasındaki ilişkiyi doğrudan ele alan bir çalışmaya rastlanmamıştır. Bu doğrultuda, bu araştırmanın amacı; cimmastik sporcularında algılanan helikopter ebeveynlik tutumu ile benlik saygısı düzeyleri arasındaki ilişkiyi belirlemek ve bu değişkenleri çeşitli demografik faktörler açısından incelemektir.

YÖNTEM

Araştırma Modeli

Bu araştırma, ilişkiisel tarama modeline dayanmaktadır. İlişkiisel tarama modeli, “iki ya da daha fazla değişken arasındaki birlikte değişim düzeyini ve yönünü belirlemeyi amaçlayan

araştırma modelleri” olarak tanımlanmaktadır (Karasar, 2007). Bu modelin tercih edilme nedeni, araştırmanın herhangi bir değişkene müdahale edilmeden, çocukların algıladıkları helikopter ebeveynlik tutumu ile benlik saygısı düzeyleri arasındaki ilişkiyi ortaya koymayı amaçlamasıdır. İlişkisel tarama modeli, değişkenler arasındaki ilişkinin yönü ve gücünün istatistiksel olarak incelenmesine olanak tanınması açısından araştırma amacına en uygun yöntemdir.

Çalışma Grubu

Araştırmanın örneklemini, Kayseri ilinde cimnastik branşında faaliyet gösteren spor kulüplerine devam eden 93 çocuk sporcu oluşturmaktadır. Katılımcılar, tesadüfi (rastgele) örnekleme yöntemiyle seçilmiştir. Araştırmaya dâhil edilme kriterleri; çocukların aktif olarak cimnastik branşında en az altı aydır düzenli antrenmanlara katılıyor olmaları ve ebeveynlerinden gönüllü onam alınmış olmasıdır. Veri toplama sürecinde çocuklara uygulanan ölçekler, araştırmacı gözetiminde, antrenman öncesi veya sonrası uygun ortamlarda bireysel olarak doldurulmuştur. Araştırmaya katılım tamamen gönüllülük esasına dayanmıştır. Eksik veya hatalı doldurulan formlar değerlendirme dışı bırakılmış, analizler 93 geçerli katılımcı üzerinden gerçekleştirilmiştir. Bu örneklem büyüklüğü, küçük-orta düzeyde ilişkilerin ($r \approx 0,30$) tespit edilmesi için yeterli sayıda katılımcı sağlamaktadır ve sosyal bilimlerde önerilen örneklem standartlarıyla uyumludur.

Tablo 1. Demografik veriler

	Grup	N	%
Cinsiyet	Kadın	63	67.7
	Erkek	30	32.3
Yaş	7-8	22	23.7
	9-10	27	29.0
	11-12	44	47.3
Spor Geçmişi	6 ay-1 yıl	47	50.5
	2-3 yıl	33	35.5
	4-5 yıl	13	14.0
Kardeş Sayısı	0	12	12.9
	1	34	36.6
	2	23	24.7
	3	16	17.2
	4 ve Üzeri	8	8.6
Aile Aylık Gelir	0-25.000	9	9.7
	25.001-50.000	26	28.0
	50.001-75.000	47	50.5
	75.001-100.000	11	11.8
Ebeveyn Boşanma Durumu	Evet	19	20.4
	Hayır	74	79.6

Veri Toplama Araçları

Kişisel Bilgi Formu

Araştırmada yer alan katılımcılara ait demografik bilgileri belirlemek amacıyla araştırmacı tarafından hazırlanan Kişisel Bilgi Formu kullanılmıştır. Form, çocukların ve ailelerinin temel sosyo-demografik özelliklerini ortaya koymayı amaçlamakta olup altı sorudan oluşmaktadır. Bu sorular; cinsiyet, yaş, spor geçmişi (yıl olarak), kardeş sayısı, aylık aile geliri ve ailede

boşanma durumu değişkenlerini içermektedir. Formdan elde edilen veriler, katılımcıların demografik özelliklerinin helikopter ebeveynlik tutumu ve benlik saygısı üzerindeki olası etkilerini değerlendirmek amacıyla kullanılmıştır.

Algılanan Helikopter Ebeveyn Tutum Ölçeği (AHETÖ)

Algılanan Helikopter Ebeveyn Tutum Ölçeği (AHETÖ), Yılmaz (2019) tarafından Türkçeye uyarlanmış olup, ebeveynlerin kabul/ilgi ve denetleme boyutlarındaki tutumlarını değerlendirmektedir. Ölçek, 4'lü Likert tipi olup 21 madde ve dört alt boyuttan oluşmaktadır. Ölçekte anne ve baba formları ayrı ayrı puanlanmakta olup alınabilecek en yüksek puan 84, en düşük puan 21'dir. Ölçekte ters madde bulunmamaktadır. Algılanan Helikopter Anne Ölçeğinin iç tutarlık katsayısı .85, baba formunun ise .83 olarak belirlenmiştir. Alt boyutların iç tutarlık katsayıları .83–.76 arasında değişmektedir. Bu değerler ölçeğin güvenilirliğinin yüksek olduğunu göstermektedir. Ölçek, anne ve baba helikopter ebeveyn toplam puanları üzerinden de yorumlanabilmektedir. Ayrıca ölçek, Baştaş (2024) tarafından gerçekleştirilen “Artistik Patinaj Branşında 9–12 Yaş Çocuklarda Helikopter Ebeveyn Algısının İncelenmesi” başlıklı çalışmada da kullanılmış ve benzer yaş grubunda geçerli ve güvenilir bir ölçüm aracı olarak rapor edilmiştir. Bu çalışmada algılanan helikopter anne ölçeğinin iç tutarlık katsayısı .82, baba ölçeğinin ise .84 olarak bulunmuştur.

Çocuklar için Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeği

Rosenberg (1965) tarafından geliştirilmiş ve Gökdemir ve Ekşi (2023) tarafından Türkçe 'ye uyarlanmıştır. Ölçek 4'lü Likert tipi ve 10 maddeden oluşmaktadır. Maddeler 1 (kesinlikle doğru değil) ile 4 (çok doğru) arasında puanlanmaktadır. Ölçeğin uyum değerleri, ölçeğin DFA sonuçlarının kabul edilebilir değerler olduğunu göstermektedir. Tüm faktör yükleri anlamlıdır ($p < .001$) ve .38 ve .76 arasında değişmektedir. Ölçeğin ölçüt geçerlik çalışması için Coopersmith Öz-Saygı Envanterinin “genel öz-saygı” alt boyutu kullanılmıştır. Bulgular, Çocuklar için Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeğinin Türk örnekleminde geçerli ve güvenilir olduğunu ortaya koymuştur. Her bir maddenin 4 olası yanıt içerdiği ölçekte, negatif maddeler tersine çevrildiğinde 10 ile 40 arasında değişen puanlar alınabilmektedir. Ölçekten alınan toplam puanın artması bireylerin benlik saygısı düzeylerinin arttığı anlamına gelmektedir. Bu çalışmada benlik saygısı ölçeğinin iç tutarlık katsayısı .77, bulunmuştur.

Verilerin Analizi

Araştırmadan elde edilen veriler SPSS 26.0 programı kullanılarak analiz edilmiştir. Katılımcılara ait demografik bilgiler ile ölçek puanları için frekans ve yüzde değerleri hesaplanmıştır. Verilerin dağılımı çarpıklık ve basıklık değerleriyle incelenmiş; değerlerin $\pm 1,5$ aralığında bulunması nedeniyle verilerin normal dağılım gösterdiği kabul edilmiştir (Tabachnick ve Fidell, 2013). Bu doğrultuda analizlerde parametrik testler kullanılmıştır. İkili grup karşılaştırmalarında bağımsız örneklemler t-testi, üç ve daha fazla grup karşılaştırmalarında tek yönlü varyans analizi (ANOVA) uygulanmıştır. Gruplar arası farkın kaynağını belirlemek için LSD testi, ölçekler arasındaki ilişkiyi incelemek amacıyla Pearson korelasyon analizi kullanılmıştır. Araştırmada anlamlılık düzeyi $p < 0,05$ olarak kabul edilmiştir.

BULGULAR

Araştırmanın bu bölümünde istatistiksel analizler neticesinde elde edilen verilere ilişkin bulgu ve yorumlara yer verilmiştir.

Tablo 2. Ölçek puanlarına ilişkin betimsel istatistikler

Alt Boyut	N	Min	Max	X±Ss	Kurtosis	Skewness
Anne Helikopter Ebeveyn Tutumu	93	21.00	84.00	53.44±13.13	.124	-.169
Baba Helikopter Ebeveyn Tutumu	93	21.00	79.00	47.26±13.06	-.370	.038
Benlik Saygısı Toplam	93	21.00	38.00	30.35±4.10	-.540	-.358

Tablo 2 incelendiğinde katılımcıların anne helikopter ebeveyn alt boyutu ortalamasının 53,44±13,13, baba helikopter ebeveyn alt boyutu ortalamasının 47,26±13,06 ve benlik saygısı toplam boyutunun ortalamasının 30,35±4,10 olduğu belirlenmiştir.

Tablo 3. Katılımcıların cinsiyetlerine göre algılanan helikopter ebeveynlik tutumu ve benlik saygısı ölçek puanlarının karşılaştırılması

Alt Boyut	Cinsiyet	N	X±Ss	T	P
Anne Helikopter Ebeveyn Tutumu	Kadın	63	52.51±12.02	-.993	.324
	Erkek	30	55.40±15.25		
Baba Helikopter Ebeveyn Tutumu	Kadın	63	45.67±12.18	-1.733	.087
	Erkek	30	50.63±14.39		
Benlik Saygısı Toplam	Kadın	63	30.78±3.96	1.449	.151
	Erkek	30	29.47±4.33		

Tablo 3 incelendiğinde katılımcıların cinsiyetlerine göre anne helikopter ebeveyn, baba helikopter ebeveyn ve benlik saygısı alt boyutları arasında anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir ($p>0,05$).

Tablo 4. Katılımcıların yaş değişkenine göre algılanan helikopter ebeveynlik tutumu ve benlik saygısı ölçek puanlarının karşılaştırılması

Alt Boyut	Yaş	N	X±Ss	F	P	Lsd
Anne Helikopter Ebeveyn Tutumu	7-8	22	52.05±15.52	.161	.852	-
	9-10	27	53.96±13.60			
	11-12	44	53.82±11.76			
Baba Helikopter Ebeveyn Tutumu	7-8	22	43.73±12.75	1.909	.154	-
	9-10	27	50.89±14.46			
	11-12	44	46.82±12.02			
Benlik Saygısı Toplam	7-8	22	29.91±4.29	1.005	.370	-
	9-10	27	31.30±4.15			
	11-12	44	30.00±3.98			

Tablo 4 incelendiğinde katılımcıların yaş değişkenine göre anne helikopter ebeveyn, baba helikopter ebeveyn ve benlik saygısı alt boyutları arasında anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir ($p>0,05$).

Tablo 5. Katılımcıların spor geçmişine göre algılanan helikopter ebeveynlik tutumu ve benlik saygısı ölçek puanlarının karşılaştırılması

Alt Boyut	Spor Geçmişi	N	X±Ss	F	P	Lsd
Anne Helikopter Ebeveyn Tutumu	6 ay-1yıl	47	54.55±14.73	.472	.625	-
	2-3 yıl	33	52.94±11.65			
	4-5 yıl	13	50.69±10.70			

Baba Helikopter Ebeveyn Tutumu	6 ay-1yıl	47	48.94±12.91	1.356	.263	-
	2-3 yıl	33	44.27±13.17			
	4-5 yıl	13	48.85±12.96			
Benlik Saygısı Toplam	6 ay-1yıl	47	29.57±4.27	1.777	.175	-
	2-3 yıl	33	31.06±4.11			
	4-5 yıl	13	31.38±3.07			

Tablo 5 incelendiğinde katılımcıların cimmastik spor geçmişi sürelerine göre anne helikopter ebeveyn, baba helikopter ebeveyn ve benlik saygısı alt boyutları arasında anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir ($p>0,05$).

Tablo 6. Katılımcıların kardeş sayılarına göre algılanan helikopter ebeveynlik tutumu ve benlik saygısı ölçek puanlarının karşılaştırılması

Alt Boyut	Kardeş Sayısı	N	X±Ss	F	P	Lsd
Anne Helikopter Ebeveyn Tutumu	0	12	55.25±13.34	2.205	.075	-
	1	34	49.59±12.41			
	2	23	53.74±12.38			
	3	16	60.81±13.03			
	4 ve üzeri	8	51.50±14.46			
Baba Helikopter Ebeveyn Tutumu	0	12	43.58±17.04	1.924	.113	-
	1	34	43.79±11.42			
	2	23	49.39±10.45			
	3	16	51.00±14.23			
	4 ve üzeri	8	54.00±14.60			
Benlik Saygısı Toplam	0	12	29.92±4.23	.548	.701	-
	1	34	31.47±4.31			
	2	23	30.04±3.28			
	3	16	30.31±4.19			
	4 ve üzeri	8	28.63±5.37			

Tablo 6 incelendiğinde katılımcıların kardeş sayısına göre anne helikopter ebeveyn, baba helikopter ebeveyn ve benlik saygısı alt boyutları arasında anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir ($p>0,05$).

Tablo 7. Katılımcıların aylık aile gelir düzeylerine göre algılanan helikopter ebeveynlik tutumu ve benlik saygısı ölçek puanlarının karşılaştırılması

Alt Boyut	Aile Aylık Geliri	N	X±Ss	F	P	Lsd
Anne Helikopter Ebeveyn Tutumu	0-25.000	9	52.00±17.73	1.757	.161	-
	25.001-50.000	26	55.31±11.62			
	50.001-75.000	47	54.57±12.40			
	75.001-100.000	11	45.36±14.19			
Baba Helikopter Ebeveyn Tutumu	0-25.000	9	49.44±11.18	.369	.776	-
	25.001-50.000	26	48.92±13.01			
	50.001-75.000	47	46.40±13.32			
	75.001-100.000	11	45.27±14.51			
Benlik Saygısı Toplam	0-25.000	9	30.78±4.99	1.210	.311	-
	25.001-50.000	26	30.12±4.08			
	50.001-75.000	47	29.91±4.07			
	75.001-100.000	11	32.45±3.33			

Tablo 7 incelendiğinde katılımcıların aylık aile gelir düzeylerine göre anne helikopter ebeveyn, baba helikopter ebeveyn ve benlik saygısı alt boyutları arasında anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir ($p>0,05$).

Tablo 8. Katılımcıların ebeveyn boşanma durumlarına göre algılanan helikopter ebeveynlik tutumu ve benlik saygısı ölçek puanlarının karşılaştırılması

Alt Boyut	Boşanma Durumu	N	X±Ss	T	P
Anne Helikopter Ebeveyn Tutumu	Evet	19	53.16±18.82	-.105	.917
	Hayır	74	53.51±11.40		
Baba Helikopter Ebeveyn Tutumu	Evet	19	44.11±18.79	-.883	.387
	Hayır	74	48.08±11.17		
Benlik Saygısı Toplam	Evet	19	28.16±4.29	-2.704	.008
	Hayır	74	30.92±3.89		

Tablo 8 incelendiğinde katılımcıların ebeveyn boşanma durumuna göre benlik saygısı alt boyutları arasında anlamlı bir farklılık tespit edilirken ($p>0,05$); anne helikopter ebeveyn, baba helikopter ebeveyn ve benlik saygısı alt boyutları arasında anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir ($p>0,05$).

Tablo 9. Anne ve baba helikopter ebeveyn tutumları ile benlik saygısı arasındaki ilişki

		1	2	3
Anne Helikopter Ebeveyn Tutumu ¹	r	1		
	p			
	N	93		
Baba Helikopter Ebeveyn Tutumu ²	r	.436**	1	
	p	.000		
	N	93	93	
Benlik Saygısı Toplam ³	r	-.112	-.069	1
	p	.286	.510	
	N	93	93	93

Tablo 9 incelendiğinde, anne ve baba helikopter ebeveyn tutumları arasında pozitif yönde orta düzeyde anlamlı bir ilişki bulunmuştur ($r = ,436$; $p < .001$). Anne helikopter ebeveyn tutumu ile benlik saygısı arasında ($r = -,112$; $p = ,286$) ve baba helikopter ebeveyn tutumu ile benlik saygısı arasında ($r = -,069$; $p = ,510$) anlamlı bir ilişki saptanmamıştır.

TARTIŞMA VE SONUÇ

Cimnastik sporu ile ilgilenen bireylerin algılanan helikopter ebeveynlik tutumları ve benlik saygısı düzeyleri; cinsiyet, yaş, spor geçmişi, kardeş sayısı, aile gelir düzeyi ve ebeveynlerin boşanma durumu değişkenleri açısından incelenmiştir. Katılımcıların genel puan ortalamaları değerlendirildiğinde, anne ve baba helikopter ebeveyn tutumu düzeylerinin orta seviyede, benlik saygısı düzeylerinin ise yüksek seviyede olduğu belirlenmiştir.

Araştırma sonuçlarına göre, katılımcıların anne ve babalarına yönelik algıladıkları helikopter ebeveynlik tutumu puanları cinsiyete göre anlamlı farklılık göstermemiştir. Ancak erkek çocukların hem anne hem de babalarına yönelik algılarının daha yüksek olduğu görülmüştür. Bu durum, ailelerin erkek çocuklarını daha hareketli ve risk alıcı davranışları nedeniyle daha fazla kontrol etme ve koruma eğiliminde olmalarından kaynaklanabilir. Benzer biçimde, Tepebaş (2022) erkeklerin daha yüksek helikopter ebeveynlik algısına sahip olduğunu belirtirken, bazı araştırmalar (Yılmaz, 2021; Tekin, 2024) cinsiyet farkı saptamamıştır. Benlik saygısı açısından ise cinsiyet değişkenine göre anlamlı farklılık bulunmamıştır. Bu sonuç, Araç'ın (2022) ve Söner'in (2019) çalışmalarıyla paralellik göstermektedir. Günümüzde kız ve erkek çocuklara sunulan benzer destek ve fırsatlar, bu çalışmada farkın ortaya çıkmamasını açıklayabilir niteliktedir.

Katılımcıların anne ve babalarına yönelik algıladıkları helikopter ebeveynlik tutumu puanlarının yaş değişkenine göre anlamlı farklılık göstermediği bulunmuştur. Bu bulgu, Karabulut (2024) ve Akbal'ın (2024) sporcu ergenler üzerinde yaptığı çalışmalarla paralellik göstermektedir. Buna karşılık Artır (2022), daha küçük yaş gruplarında helikopter ebeveynlik algısının daha yüksek olduğunu bildirmiştir. Elde edilen sonuçlar, ebeveyn tutumlarının yaş faktöründen çok aile yapısı ve kültürel koşullardan etkilenebileceğini göstermektedir. Benlik saygısı puanları açısından da yaş değişkenine göre anlamlı bir fark saptanmamıştır. Bu durum Güler'in (2020) bulgularıyla örtüşmektedir. Öte yandan bazı araştırmalar (Shchebetenko vd., 2022; İlhan ve Gümüşdağ, 2021; Öztürk, 2025) yaşın benlik saygısını farklı yönlerde etkileyebileceğini göstermiştir.

Bireylerin anne ve babalarına yönelik algıladıkları helikopter ebeveynlik tutumu puanları spor geçmişine göre genel olarak anlamlı farklılık göstermemekle birlikte, spor geçmişi arttıkça helikopter ebeveynlik algısının azalma eğiliminde olduğu gözlenmiştir. Bu bulgu, Karabulut'un (2024) sporcu ergenler üzerinde yaptığı çalışma ile paralellik göstermektedir. Spor deneyiminin artmasıyla birlikte çocukların daha bağımsız, sorumluluk sahibi ve özdenetimli bireyler haline gelmeleri, ebeveynlerin kontrolcü davranışlarını azaltan bir etken olabilir. Başka bir ifadeyle, spora aktif biçimde katılım, ebeveynlerin çocuklarına duyduğu güveni artırarak helikopter ebeveynlik düzeyini düşürebilmektedir. Benlik saygısı puanları açısından da spor geçmişine göre genel olarak anlamlı fark saptanmamış olsa da spor deneyimi arttıkça benlik saygısının yükseldiği yönünde bir eğilim gözlenmiştir. Bu bulgu, Sarıkaya (2015) ve Altıntaş vd., (2012) tarafından bildirilen sonuçlarla örtüşmektedir. Düzenli spor yapmanın bireylere başarı duygusu, öz yeterlik hissi ve sosyal kabul sağladığı; dolayısıyla benlik saygısını güçlendirdiği söylenebilir. Bu sonuçlar, sporun yalnızca fiziksel değil, psikolojik ve sosyal yönden de destekleyici bir rol üstlendiğini göstermektedir. Spor geçmişinin artması, ebeveynlerin aşırı korumacı tutumlarını azaltırken bireyin kendine güvenini ve benlik değerini güçlendiren bir gelişim alanı yaratmaktadır.

Araştırma bulgularına göre, bireylerin anne ve babalarına yönelik algıladıkları helikopter ebeveynlik tutumu puanları kardeş sayısına göre anlamlı farklılık göstermemiştir. Ancak Bradley-Geist ve Olson-Buchanan (2014) ile Yılmaz (2020), mevcut bulguların aksine, tek çocuklarda helikopter ebeveynlik algısının daha yüksek olduğunu belirtmiştir. Bu durum, günümüzde ebeveynlerin çocuk sayısından bağımsız olarak benzer koruyucu ve yönlendirici tutumlar sergilemelerinden kaynaklanabilir. Ayrıca ebeveynlerin eğitim düzeyi, sosyoekonomik durumu ve çocuk yetiştirme anlayışlarının kardeş sayısına göre büyük ölçüde değişmemesi, anlamlı bir farkın ortaya çıkmamasına neden olmuş olabilir. Benlik saygısı puanları açısından da kardeş sayısına göre anlamlı farklılık tespit edilmemiştir; ancak en yüksek benlik saygısı düzeyi bir kardeşi olan bireylerde, en düşük düzey ise dört ve üzeri kardeşi olanlarda görülmüştür. Kaplan (2021) ile İqbal ve Kazmi'nin (2015) araştırmaları da fazla kardeşi olan çocukların benlik saygısının daha düşük olduğunu göstermektedir. Bu durum, kalabalık ailelerde ebeveyn ilgisinin bölünmesi, paylaşım ve rekabetin artmasıyla açıklanabilirken, bir kardeşi olan çocukların hem sosyal etkileşim hem de bireysel ilgi açısından dengeli bir ortamda büyümeleri, benlik saygılarının daha yüksek olmasına katkı sağlamış olabilir.

Araştırmada, bireylerin anne ve babalarına yönelik algıladıkları helikopter ebeveynlik tutumları gelir düzeyine göre anlamlı farklılık göstermemiştir. Ancak gelir düzeyi düşük ailelerde babalara yönelik helikopter ebeveynlik algısının daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Bu durum, ekonomik zorlukların babalarda koruma ve kontrol eğilimini artırmasından kaynaklanabilir. Avcı ve Şatır (2020) ile Kwon ve Yoo (2017) orta-üst gelir grubunda helikopter ebeveynliğin daha yaygın olduğunu belirtirken, bu çalışmada düşük gelirli babalarda kontrolcü tutumların öne çıkması, ebeveynlik davranışlarının yalnızca gelire değil, sosyoekonomik stres ve kültürel rollerle de ilişkili olabileceğini göstermektedir. Benlik saygısı açısından ise, en yüksek gelir grubundaki bireylerin benlik saygısı daha yüksek bulunmuştur. Bu durum, ekonomik refahın çocukların özgüvenini desteklemesi ve sosyal fırsatlarını artırmasıyla açıklanabilir.

Bireylerin anne ve babalarına yönelik algıladıkları helikopter ebeveynlik tutumları, ebeveynlerin boşanma durumuna göre anlamlı farklılık göstermemiştir. Özbek (2022) de benzer şekilde, boşanma durumunun helikopter ebeveynlik algısını etkilemediğini bildirmiştir. Bu bulgu, ebeveynlerin boşanma sonrasında da kontrolcü ve koruyucu davranışlarını sürdürmeleriyle açıklanabilir. Benlik saygısı puanları ise ebeveyn boşanma durumuna göre anlamlı farklılık göstermiş; boşanmış ebeveynlere sahip bireylerde benlik saygısı daha düşük bulunmuştur. Bozdoğan (2022), Serin ve Öztürk (2007) ile Okur (2020) da benzer biçimde boşanmanın benlik gelişimini olumsuz etkilediğini raporlamıştır. Boşanma sürecinin çocukların duygusal güven duygusunu zedelemesi ve kendini değerli hissetme algısını azaltması bu sonucunun ortaya çıkmasına sebebiyet vermiş olabilir.

Çalışmada anne ve baba helikopter ebeveyn tutumları ile benlik saygısı arasında negatif yönde ancak anlamlı olmayan bir ilişki saptanmıştır. Bu durum, ebeveynlerin aşırı koruyucu ve kontrolcü davranışlarının çocukların benlik saygısını olumsuz etkileyebileceğini, ancak bu etkinin güçlü bir düzeyde gerçekleşmediğini göstermektedir. Literatürde, aşırı ebeveyn kontrolünün bireyin özerklik gelişimini sınırlandırarak benlik algısını zayıflatabileceği ifade edilmektedir (LeMoyne ve Buchanan, 2011). Bununla birlikte, mevcut çalışmada anlamlı bir ilişki görülmemesi, benlik saygısının yalnızca ebeveyn tutumlarından değil, bireyin kişisel başarıları, sosyal çevresi ve duygusal destek kaynakları gibi farklı faktörlerden etkilenmesinden kaynaklanıyor olabilir.

ÖNERİLER

- Ebeveynlerin helikopter ebeveynlik davranışlarının farkına varabilmeleri için, ebeveynlere yönelik farkındalık ve eğitim programlarının düzenlenmesi önerilmektedir.
- Eğitimcilerin, ebeveynlerle iş birliği içinde çalışarak aşırı kontrolcü ebeveynlik davranışlarının çocukların gelişimleri üzerindeki etkilerini azaltmaya yönelik bilgilendirme ve rehberlik çalışmaları yürütmeleri yararlı olacaktır.
- Spor ortamlarında, çocukların özerklik ve ifade becerilerini destekleyen, kendi gelişim süreçlerine aktif katılımını teşvik eden etkinliklerin planlanması önem taşımaktadır.
- Farklı spor branşları, yaş grupları ve sosyo-kültürel bölgelerde gerçekleştirilecek benzer araştırmalarla bulguların genellenebilirliği test edilip sonuçlar karşılaştırmalı olarak değerlendirilebilir.

- Nitel araştırma yöntemleriyle ebeveynlerin aşırı koruyucu tutumlarının altında yatan nedenler ve çocukların bu tutumlara ilişkin algıları daha derinlemesine incelenebilir.

KAYNAKLAR

- Akbal, E. (2024). *Adölesanlarda algılanan helikopter ebeveynlik tutumları ile depresyon ve kaygı düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi*. Tıpta uzmanlık tezi. Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi.
- Altıntaş, A., Aşçıl, F. H., İşler, A. K., Karahan, B. G., Kelecek, S., Özkan, A., Yılmaz, A., & Kara, F. M. (2012, December). *The role of physical activity and body mass index in psychological well-being of adolescents*. 12th International Sport Sciences Congress, Denizli.
- Araç, G. (2022). *Spor Bilimleri Fakültesi mezunları ve öğrencilerinin benlik saygısı ile mesleki benlik saygısı düzeylerinin incelenmesi* (Yüksek lisans tezi). Kütahya Dumlupınar Üniversitesi.
- Arslan, P., & Kıral, B. (2022). İlkokul öğretmenlerinin aşırı koruyucu (helikopter) velilerle ilgili deneyimleri: Bir fenomenoloji çalışması. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 55, 827–882.
- Artır, K. E. (2022). *Helikopter ebeveyn tutumu ile yetişen annelerin kendi öz yeterlilik inançları ile çocuklarının öz düzenleme becerileri arasındaki ilişkinin çeşitli değişkenlere göre incelenmesi* (Doktora tezi). Marmara Üniversitesi.
- Avcı, S. Ç., & Şatır, D. G. (2020). Yeni bir kavram: Helikopter ebeveynlik. *Ordu Üniversitesi Hemşirelik Çalışmaları Dergisi*, 3(2), 163–168. <https://doi.org/10.38108/ouhcd.738884>
- Balat, G. U., & Akman, B. (2014). Farklı sosyo-ekonomik düzeydeki lise öğrencilerinin benlik saygısı düzeylerinin incelenmesi. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 14(2), 174–184.
- Baştaş, A. (2024). *Investigation of helicopter parental perception in 9–12 years old children in figure skating* (Master's thesis). Gazi University.
- Bozdoğan, Ö. N. (2022). *Ebeveynleri boşanmış ve boşanmamış ergenlerde psikolojik dayanıklılık, benlik saygısı ve umutsuzluk düzeyi karşılaştırması* (Yüksek lisans tezi). Yakın Doğu Üniversitesi.
- Bradley-Geist, J., & Olson-Buchanan, J. (2014). Helicopter parents: An examination of the correlates of over-parenting of college students. *Education Training*, 56(4), 314–328. <https://doi.org/10.1108/ET-10-2012-0096>
- Byrne, J. S., & O'brien, E. J. (2014). Interpersonal views of narcissism and authentic high self-esteem: It is not all about you. *Psychological Reports: Relationships and Communications*, 115(1), 243–260.
- Cline, F. W., & Fay, J. (1990). *Parenting with love and logic: Teaching children responsibility*. Colorado Springs, CO: Pinon.
- Çakal, A. G. (2023). *Üniversite öğrencilerinin ebeveynlerinden algıladığı helikopter ebeveyn tutumunun kişiler arası duyarlılık düzeylerine etkisi* (Yüksek Lisans Tezi). Kırıkkale Üniversitesi.
- Erol, R. Y., & Orth, U. (2011). 14–30 yaş arası öz saygı gelişimi: Uzunlamasına bir çalışma. *Kişilik ve Sosyal Psikoloji Dergisi*, 101(3), 607.
- Eyüboğlu, D., & Eyüboğlu, M. (2022). Egzersizin çocukların psikososyal gelişimi üzerine etkileri. *Türkiye Klinikleri Sports Medicine-Special Topics*, 8(3), 8–14.
- Filiz, A., & Doğan, A. (2023). Beliren yetişkinlik döneminde helikopter ebeveynlik: Özbelleme kuramı çerçevesinden bir inceleme. *Nesne*, 11(29), 419–436.
- Fingerman, K. L., Cheng, Y., Wesselmann, E. D., Zarit, S., Furstenberg, F., & Birditt, K. S. (2012). Helicopter parents and landing pad kids: Intense parental support of grown children. *Journal of Marriage and Family*, 74, 880–896. <https://doi.org/10.1111/j.1741-3737.2012.00987.x>
- Francis, A. P., Wieth, M. B., & Henrikson, G. (2024). Narcissism mediates the relationship between helicopter parenting and divergent creativity. *Creativity Research Journal*, 36(3), 234–245. <https://doi.org/10.1080/10400419.2024.2371720>
- Gacar, A., & Yanlıç, N. (2012). 13–17 yaş ergen hentbolcuların benlik saygısı düzeylerinin bazı değişkenler açısından incelenmesi. *Spor ve Performans Araştırmaları Dergisi*, 3(2), 45–50.
- Gökdemir, M. E., & Ekşi, H. (2023). *Çocuklar için Rosenberg benlik saygısı ölçeğinin Türkçeye uyarlanması*. T. Erdoğan & Ş. Karabatak (Ed.), 11. Türkiye Lisansüstü Çalışmalar Kongresi Bildiriler Kitabı – I (ss. 267–280). İlem.

- Güler, A. (2020). Benlik saygısı ve yaşam memnuniyeti ilişkisi: Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi öğrencileri örneği. *Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, 37(2), 321–329. <https://doi.org/10.32600/huefd.687279>
- Hesse, C., Mikkelsen, A. C., & Saracco, S. (2017). Parent–child affection and helicopter parenting: Exploring the concept of excessive affection. *Western Journal of Communication*, 82(4), 457–474.
- Hong, J.-C., Hwang, M.-Y., Kuo, Y.-C., & Hsu, W.-Y. (2015). Parental monitoring and helicopter parenting relevant to vocational students' procrastination and self-regulated learning. *Learning and Individual Differences*, 42, 139–146. <https://doi.org/10.1016/j.lindif.2015.08.003>
- Hussain, H. A. (2018). *The relationship between helicopter parenting and social emotional learning (SEL)* (Doktora tezi). The University of Houston-Clear Lake.
- Iqbal, A., & Kazmi, S. F. (2015). Tek çocuklu aile ergenleri ve kardeş sayısına sahip ergenlerin karşılaştırılması. *Peşaver Psikoloji ve Davranış Bilimleri Dergisi (PJPBS)*, 1(2), 99–114.
- İlhan, A., & Gümüşdağ, H. (n.d.). Üniversite öğrencilerinin benlik saygılarının bazı değişkenlere göre incelenmesi. *Uluslararası Bozok Spor Bilimleri Dergisi*, 2(2), 209–216.
- Kaplan, V. (2021). Lise öğrencilerinin benlik saygılarının bazı değişkenlere göre incelenmesi. *Temel Eğitim*, (12), 25–38.
- Karabulut, E. O. (2024). Bireysel ve takım sporcularının helikopter ebeveyn algılarının belirlenmesi ve karşılaştırılması. *Uluslararası Egzersiz Psikolojisi Dergisi*, 6(1), 25–36.
- Karabulut, E. O. (2024). Sporcu ergenlerde algılanan helikopter ebeveynlik tutumlarının ve psikolojik sağlık düzeylerinin incelenmesi. *Gazi Journal of Physical Education and Sport Sciences*, 29(3), 134–143. <https://doi.org/10.53434/gbesbd.1447297>
- Karasar, N. (2011). *Bilimsel araştırma yöntemi: Kavramlar, ilkeler, teknikler* (23. basım). Nobel Akademik Yayıncılık.
- Kwon, K. A., Yoo, G., & Bingham, G. E. (2016). Helicopter parenting in emerging adulthood: Support or barrier for Korean college students' psychological adjustment? *Journal of Child and Family Studies*, 25(1), 136–145.
- Kwon, K., & Yoo, G. A. (2017). Does culture matter? A qualitative inquiry of helicopter parenting in Korean American college students. *Journal of Child and Family Studies*, 26(7), 1979–1990. <https://doi.org/10.1007/s10826-017-0694-8>
- Lapsekili Uysal, S. (2020). Helikopter ebeveynlerin çocuklarının benlik algısı durumlarının kaygı düzeyleri üzerine etkisi. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 13(71), 613–625.
- LeMoyné, T., & Buchanan, T. (2011). Does “hovering” matter? Helicopter parenting and its effect on well-being. *Sociological Spectrum*, 31(4), 399–418. <https://doi.org/10.1080/02732173.2011.574038>
- Nabızade, T. (2023). *Türkiye ve Azerbaycan lise öğrencilerinin psikolojik iyi oluşları ve sosyal kaygıları üzerinde helikopter anne-baba tutumlarının yordayıcı etkileri* (Yüksek Lisans Tezi). Atatürk Üniversitesi.
- Okur, B. (2020). *Ebeveynleri boşanmış olan üniversite öğrencileri ile ebeveynleri boşanmamış olan üniversite öğrencilerinin benlik saygısı, öz güven ve narsisizm düzeylerinin incelenmesi* (Yüksek Lisans tezi). Demiroğlu Bilim Üniversitesi.
- Özbek, T. (2022). *Bireylerin algılanan helikopter ebeveyn tutumları ile psikolojik iyi oluş düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi* (Yüksek lisans tezi). İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi.
- Öztürk, M. A. (2025). *16–24 yaş arası gençlerdeki FoMo (gelişmeleri kaçırma korkusu) düzeyi ile benlik saygısı düzeyi arasındaki ilişkinin incelenmesi* (Yüksek lisans tezi). Çağ Üniversitesi.
- Padilla-Walker, L. M., & Nelson, L. J. (2012). Black hawk down?: Establishing helicopter parenting as a distinct construct from other forms of parental control during emerging adulthood. *Journal of Adolescence*, 35(5), 1177–1190.
- Reed, K., Duncan, J. M., Lucier-Greer, M., Fixelle, C., & Ferraro, A. J. (2016). Helicopter parenting and emerging adult self-efficacy: Implications for mental and physical health. *Journal of Child and Family Studies*, 25, 3136–3149. <https://doi.org/10.1007/s10826-016-0466-x>

- Rosenberg, M. (1989). *Society and the adolescent self-image* (Rev. ed.). Middletown, CT: Wesleyan University Press.
- Rutherford, M. B. (2011). *Yetişkin gözetimi gereklidir: Ebeveynler ve çocuklar için özel özgürlük ve kamusal kısıtlamalar*. Rutgers Üniversitesi Yayınları.
- Sarıkaya, A. (2015). *14–18 yaş arası ergenlerin benlik saygısı ve psikolojik dayanıklılık düzeyleri arasındaki ilişki* (Yüksek lisans tezi). İstanbul Bilim Üniversitesi.
- Serin, N., & Öztürk, S. (2007). Anne-babası boşanmış 9–13 yaşlarındaki çocuklar ile aynı yaş grubundaki anne-babası boşanmamış çocukların benlik saygısı ve kaygı düzeyleri. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8(2), 117-128.
- Shchebetenko, S., De-Marchis, G., & Lozhnikova, A. (2022). Is self-esteem increasing during emerging adulthood? A two-wave case from Russia. *Personality and Individual Differences*, 194, 111657.
- Shoup, R., Gonyea, R. M., & Kuh, G. D. (2009). Impact of helicopter parents. Paper presented at the Annual Meeting of the Association for Institutional Research, Atlanta, GA.
- Söner, O. (2019). *Ergenlerde benlik tasarımı ve benlik saygısı düzeylerinin sosyal medya beğenilmeme korkuları üzerindeki etkisinin incelenmesi* (Yüksek lisans tezi). Ufuk Üniversitesi.
- Srivastav, D., & Mathur, M. L. (2020). Helicopter parenting and adolescent development: from the perspective of mental health. *In Parenting*. IntechOpen.
- Stan, C. (2018). The Role of Self-Esteem in the Realistic Choice of Career. *European Proceedings*. <https://doi.org/10.15405/epsbs.2018.06.56>
- T.C. Aile, Çalışma ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Değerlerin Edinilmesinde Ailenin Rolü, 2017. Aile Eğitim Programı.
- Tabachnick, B. G., & Fidell, L. S. (2001). Tabachnick ve Fidell için SAS for Windows çalışma kitabı: Çok değişkenli istatistiklerin kullanımı.
- Tekin, S. (2024). *Helikopter ebeveynlik, kişiler arası problem çözme becerisi ve zihinselleştirmenin somatik belirtilerle ilişkisinin incelenmesi* (Yüksek lisans tezi). Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi.
- Tepebaş, B. (2022). *Üniversite öğrencilerinde algılanan helikopter ebeveyn tutumları, kendini sabotaj, akademik öz-yeterlik ve akademik sahtekarlık eğilimi arasındaki ilişkinin incelenmesi* (Yüksek lisans tezi). İstanbul Üniversitesi.
- Tepebaş, B., & Poyraz, C. (2024). Algılanan helikopter ebeveyn tutumları ve kendini sabotaj arasındaki ilişkinin incelenmesi: Üniversite öğrencileri üzerinde bir araştırma. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 24(2), 1229–1250. <https://doi.org/10.17240/aibuefd.2024..-1349697>
- Türker, A., Er, Y., Eroğlu, S. Y., Şentürk, A., Durmaz, M. (2018). Spor yapan bireylerin sosyal görünüş kaygısı ve benlik saygısının incelenmesi. *Muş Alparslan Üniversitesi Uluslararası Spor Bilimleri Dergisi*, 2(1), 8-15.
- Wang, L., Xian, Y., Dill, S. E., Fang, Z., Emmers, D., Zhang, S., & Rozelle, S. (2022). Ebeveynlik tarzı ve okul öncesi çağındaki çocukların bilişsel gelişimi: Kırsal Çin'den kanıtlar. *Journal of Experimental Child Psychology*, 223, 105490.
- Wang, Y. (2023). Educational identity and maternal helicopter parenting. *Journal of Research on Adolescence*, 33(4), 1234–1247. <https://doi.org/10.1111/jora.12884>
- Yılmaz, H. (2019). İyi ebeveyn, çocuğu için her zaman her şeyi yapan ebeveyn değildir: Algılanan helikopter ebeveyn tutum ölçeği (AHETÖ) geliştirme çalışması. *Erken Çocukluk Çalışmaları Dergisi*, 3(1), 3–31.
- Yılmaz, H. (2020). Türkiye’de helikopter ebeveynlik eğilimi ve helikopter ebeveynlerin demografik özellikleri. *Sosyal Politika Çalışmaları Dergisi*, 20(46), 133–160. <https://doi.org/10.21560/spcd.v20i54504.540233>
- Yılmaz, H. (2021). *Özel yetenekli ergenlerin algıladıkları helikopter ebeveyn tutumunun psikolojik sağlık düzeylerine etkileri*. Yüksek lisans tezi. Karatay Üniversitesi.